

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาทางด้านมานุษยวิทยาในเรื่องการทำงานของผู้หญิงขายเครื่องสำอาง งานศึกษานี้ให้ความสนใจในเรื่อง พื้นที่ของตลาดที่เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เข้าไปทำงาน ทำให้มีโอกาสดกลายมาเป็น “นักธุรกิจหญิง” จากเดิมที่ผู้หญิงเป็นเพียงแม่ค้ารายย่อยในตลาด

วัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ (1) พิจารณา ตลาดวโรรสในฐานะที่เปิดพื้นที่ “ทำงาน” ให้กับผู้หญิง (2) พิจารณา “การทำงาน” และชีวิตของผู้หญิงขายเครื่องสำอาง และ (3) พิจารณา ตลาดเครื่องสำอางและการบริโภคเครื่องสำอาง

ผู้หญิงเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในหลายประเทศเช่น มาเลเซียลาว รวมทั้งประเทศไทย มีบทบาทและมีความเกี่ยวข้องมาอย่างช้านานกับการออกไปทำงานนอกบ้าน โดยเฉพาะการค้าขาย ซึ่งเหตุผลของการออกไปทำงานนอกบ้านไม่เพียงแต่เพื่อความเป็นอิสระทางเศรษฐกิจเพื่อหลุดพ้นจากครอบครัวย่อยอย่างเดียว แต่ผู้หญิงยังมีเหตุผลต่างๆมากมาย เช่น ตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ช่วยเหลือครอบครัว เป็นต้น ฉะนั้นตลาดจึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เข้ามาทำงาน

การศึกษานี้ได้พิจารณาผู้หญิงที่เข้ามาทำการขายเครื่องสำอางในตลาดวโรรส ซึ่งเป็นพื้นที่จับจ่ายใช้สอยของผู้หญิงระดับกลางถึงล่าง และพบว่า แม้ว่าผู้หญิงยังคงพึ่งพิงธุรกิจเดิมของครอบครัว หรือสร้างธุรกิจใหม่ร่วมกับสามี ซึ่งทำให้แลดูเหมือนยังไม่หลุดพ้นจากระบบปิตาธิปไตย แต่พื้นที่ในเมืองก็สามารถเปิดโอกาส “ใหม่ ๆ” ให้ผู้หญิงสามารถมีบทบาทมากขึ้นหากเทียบกับผู้หญิงในตำแหน่งทางสังคมที่แตกต่างกันในสังคมชนบท

ABSTRACT

180523

This thesis is an anthropological study, focusing on women sellers of cosmetics. This thesis also focuses on market's space where women can gain access to work space to improve their position as “business women” rather than “small sellers”.

The objectives of the study are to (1) study Varoros market as an open access of work space for women, (2) study the work and life of women-sellers of cosmetics and (3) study the cosmetics market and women's consumption of cosmetics.

Southeast Asia women such as in Malaysia, Laos and Thailand had been involved in the public space and worked as market sellers for a long time. The reason was not only economic independent from family but also to repay an obligation to parents or help the family. For that reason, market is a space that provides women with opportunity to work.

This study has studied women who sold cosmetics in the Varoros market which is a spending place for middle class and lower class women. Despite the fact that women depended on the business of original family or of a new business co-sponsored by husbands which may suggest that they are still under the influence of patriarchy but an urban space can provide “new” opportunity for more active social positions compared with women of different social positions in the rural area.